

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

[MOTUIIAKE.]

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TAITE, HURAE 4, 1918.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

TUUNGA O TE Kooti Whenua Maori ki Kihipane a te 25 o Nga Ra o Hurae, 1918.

Tari o te Kai-rehita,

Kihipane, 2 o nga ra o Hurae, 1918.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Kihipane a te 25 o nga ra o Hurae, 1918, a muri tata iho ranei o taua ra ina watea ia i etahi atu o ona raruraru, ki te whakawa ki te whakatau i nga take e whakaatura nei i roto i te tono a Kirihipi raua ko Korumana (Crisp me Coleman), mo te taha ki etahi tangata Maori, e mau nei te kape o taua tono i te Kupu Apiti ki tenei, a kua oti hoki te hanga me te whakaputa e His Excellency te Kawana-Tianara tetahi Ota Kaumihera mo runga mo taua take a i panuitia ki roto ki te *Gazette* me te *Kahili* i te 27 o nga ra o Hune, 1918.

I tuhia i tenei te 3 o nga ra o Hurae, 1918.

REORA KAA,
Kai-rehita.

TE KUPU APITI.

MO TE TAHU KI TANGIHANGA LA PORAKA.

TERA kua pa he raruraru ki nga tikanga whakahaere me te tuha i nga moni tiaki e £8,500 i puta mai i roto i te whenua kua whakahuatia i runga ake nei, kei te Takiwa o Papati Pei e takoto ana.

Ko nga take i whakatakotoria ai aua moni koia enei e whai ake nei, ara:—

(a.) I te tau 1887, i taua wa ranei, ka hokona e nga tangata Maori no ratou a Okahuati Nama 1 Poraka, a Okahuati Nama 2 Poraka, me Tangihanga Poraka, kei roto i te Takiwa o Papati Pei aua whenua katoa, haunga ia tetahi wahi iti i rahutia, a i runga i taua hokonga ka whakatakotoria e etahi o aua kai-tuku hoko ki roto ki tetahi kaute kotahi ta ratou

nei taha o nga moni o te hoko, a tukuna atu ana e ratou taua kaute kotahi ki tetahi komiti kai-tiaki, he tangata Maori e noho ana i tera wa i Papati Pei, ara: Wiremu Pere, Peka Kerekere, Heni te Auraki, Temiti te Rangi, Anaru Matete, Matenga Taihuka, Hoera Takihiaia, Patutaki, me Hetekia te Kani Pere. O tenei komiti kai-tiaki ko Matenga Taikura anake raua ko Hetekia te Kani Pere e ora nei, kua matemate katoa te nuinga.

(b.) Ko taua kaute kotahi i eke ki te £4,000, i tata ranei ki reirā, a i te 28 o nga ra o Noema, 1887, ka whakaactia e taua komiti kai-tiaki kia tukuna-a-namatia, otira i tino tukuna-a-namatia, taua moni ki nga meina tokorua o taua komiti kai-tiaki, ara, ki taua Wiremu Pere me taua Peka Kerekere, mo nga tau e rua timata i te 1 o nga ra o Tihema, 1887, mo te moni initaretē e £6 i roto i te £100 i ia tau.

(c.) I pau i taua Wiremu Pere me taua Peka Kerekere taua moni e £4,000 i runga i nga mahi patena (*partnership*) i waenganui i a raua i taua wa hui atu ki a raua mahi ahu whenua i runga i Tangihanga la Poraka, a i mahi tahi hoki raua i taua whenua hei paamu mo etahi tau taea noatia te wa i unu ai a Peka Kerekere i a ia ki waho o te raua patena (*partnership*) ko Wiremu Pere, a ka mau tonu ko Wiremu Pere ki te mahi i taua whenua tae noa ki tona matenga i te tau 1916.

(d.) I te wa i mate ai taua Wiremu Pere e tu ana he whakawakanga i waenganui i nga roia o taua Peka Kerekere (kua mate ake nei i mua atu o taua Wiremu Pere) me taua Wiremu Pere me etahi atu mo runga mo etahi take i aranga ake i roto i nga take whanui o te patena (*partnership*) kua tupu ke ake i waenganui i taua Wiremu Pere me taua Peka Kerekere, a ko tetahi wahi raruraru o te patena (*partnership*) i pa ki taua Tangihanga Nama 1A Poraka.